

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XVII (12)
No. (Štev.) 31

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
4. avgusta (agosto) 1960

Nova generacija – nova politika

Združene države bodo v novembru volile novega predsednika. Obe stranki sta na bučnih konvencijah izvolili svoje kandidate, v imenu dveh največjih strank stopata kot kandidata za najvišje mesto v državi mlada moža, ki še nista v dobrih tridesetih letih starosti. V politično areni mladost in neizkušnost. Zlasti demokrat demokratske stranke bi naj bil najbolj sumljiv zaradi svojih mladih let. Toda stranki sta govorili drugače: pri prvih volitvah na konvencijah sta tako Nixon kakor tudi Kennedy bila izvoljena skorajda soglasno.

Na vodstvu bo torej nova generacija. Obe stranki si želita mladih moči — pa tudi, če ne bi hoteli, bi morali priznati, da se razvija novi red tako, da prinaša v vrtnice idej in načrtov celo vrsto novih pogledov, ki zahtevajo rešitve, ki jih še pred deset ali pet leti ni bilo. Eisenhowerju ne očitajo samo njegovih let, njegove predanosti “počivanju na lavorikah”, pa naj se to izraža samo v pogostih izletih na golf-igrišča. ZDA niso postale vodilne države na svetu samo zaradi zmage v drugi svetovni vojni, ampak tudi zaradi tega, ker jih je ves svobodni svet izbral za to mesto in vedno bolj od njih terja, da se tega tudi zavedajo. F. D. Rooseveltu so očitali, da je krenil na Jozetu preveč zaupal in se podredil željam iz Moskve; Trumanu se očitali, da je premalo zavrl razmah komunizma v Evropi in da je njegova krivda, če se je komunizem na Kitajskem povzpela do popolne oblasti (arbitraža generala Marshalla, ki je prisodila Kitajsko v prid komunistom). Sicer je Truman pozneje v Grčiji in na Koreji skušal popraviti posledice poraza in zavreti prodiranje komunizma. Val se je res ustavil, toda Moskva je začela graditi stolp, na katerega se je mislila vnesti čisto sama. Pot bi se verjetno končala tam, kjer bi moral ves svet kloniti pred diktatorjem v Kremlju — prišlo je celo tako daleč, da je vodja Sovjetske zveze skušal na vrhunski konferenci v Parizu uničiti ves ugled predsednika Eisenhowerja. In Eisenhowerju očitajo se zdaj precej soglasno vsi, da ni znal dovolj trdno postaviti ZDA kot voditeljico svobodnega sveta na pravo mesto doma in v tujini.

Nova moža prinašata poglede in načrte nove generacije. Kaj jima je najbolj pri srcu, kako mislita dvigniti ugled ZDA in s tem izgled svobodnega sveta, da ne bo podlegel ultimatumom iz Moskve? Kennedy pravi, da misli postaviti svojo politiko na načelo, da je treba doseči “New Frontier — novo mejo” za ZDA, Nixon pravi, da je treba doseči “victory for Freedom”. Za nas je glavno to, da je s tem glavnim načelom zastavljena ameriška politika daleč onstran samo ameriških obzorij. “Nova meja” za ZDA ni samo več obrežje obeh oceanov na vzhodu in zahodu, nova meja gre tokrat po sredi Evrope, gre skozi Berlin, gre po Afriki in se ustavlja v Aziji tam, kjer žele narodi živeti v svobodi. Kennedy je mnenja, da se morajo ZDA podati tudi v vojno, če bi Moskva hotela s silo spreminjati položaj v Berlinu. Nixon je zastavil svojo misel še bolj idealistično, ko je krenil v boj, da izvojuje “zmago za svobodo”. V nekem oziru pomeni to še več ko pa samo ustavitviti se na “novi meji”: gre za osvoboditev vseh tistih, ki so zaslužnjaki. Svoboda se tedaj ne ustavlja samo na mejah vplivnosti območij, politika ZDA misli na svobode vsem tistim, ki ječe pod komunistično diktaturo.

Kakšni so izgledi nove generacije? Kennedy se obdaja z ljudmi iz vrst intelektualcev in sestavlja svoj “brains trust” zlasti iz profesorskih zborov harvardske univerze. V demokratični stranki je doma tradicija ljubezni zlasti za ideje in pohode velikih zamisli, Nixon se skuša naslanjati na može iz vrst in-

ZN v Kongu

Belgijski Kongo je bil tudi pretekli teden še vedno za zahodne demokracije in za svetovno javnost najzanimivejše področje. Borba med zahodnimi silami in ZSSR za vpliv v tej novi neodvisni afriški državi se je prenesla v zakulisje, medtem ko so ZN kot organizacija nastopali na odrtem odru. Pod okriljem ZN so ameriška letala navozila v Kongo doslej že skoro 12000 večino črnih vojakov. Belce so poslale samo Švedska, Irsko in v terek Kanada. Belgijska vojska se počasi umika iz Konga, vztrajno pa ostaja zasidrana v ocepjeni provinci Katangi, katere predsednik Čombe je izjavil, da je on zahteval od Belgije, naj pusti svoje oddelke v njegovi deželi.

Predsednik Konga Lumumba se je pretekli teden mudil v New Yorku, kjer se je sestal z ameriškim zunanjim ministrom Herterjem. Z njim je razpravljala o položaju v Kongu. Z ameriški industriji se je s pristankom ameriške vlade dogovoril o gospodarski in finančni pomoči, ki jo bo USA poslala Kongu. Brez dogovora s svojim kongresom je Lumumba z nekaterimi ameriški industrijanci že sklenil trgovske pogodbe.

Medtem je v Leopoldville v Kongu priletel glavni tajnik ZN Hammarskjöld, da bi osebno vodil pomiritev dežele. Tam se nahaja tudi član ZN komisije črnc Bunče. Ta in Hammarskjöld sta imela z kongoško vlado dolge konference o ureditvi razmer v Kongu, toda z majhnim uspehom. Kongoška vlada, ki je v začetku kazala naklonjenost Hammarskjöldu, je tik pred njegovim odhodom v Južnoafriško zvezo objavila, da obtožuje ZN, da so počasni, da sodelujejo z Belgiji proti Kongu in da nočejo izgnati Belgijcev iz province Katange in priključiti te province Kongu. Predsednik Katange Čombe je ponovno posvaril ZN, da ne bo dovolil njihovim oddelkom vstopa v svojo provinco. Zaprotil je že skoro vse zahodne sile za priznanje svojega režima, toda ni dobil od nobene odgovora. Vse države čakajo, kako se bo končal spor med Kongom in provinco Katango. ZN oklevajo, ker se nočejo spopasti s Čombovo in belgijsko vojsko, ki trdno držita provinco Katango v svo-

Fidel Castro odhaja?

Na Kubi je bil pretekli teden Prvi latinsko-ameriški madinski kongres, ki se ga je udeležila komunistična mladina. Kongresu je govoril tudi bolehní Fidel Castro, za njim pa še rdeči Argentinec “Che” Guevara, ki je med drugim izjavil, da je Kuba “marksistična država”, čeprav je ta marksizem kubanski in ne uvožen.

Ker je Castro resno zbolel — prva poročila so govorila o navadni pljučnici —, se je v triumviratu Fidel-Raul Guevarra začela borba za nadoblast. Moskva je ugotovila, da je Fidel odigral svojo vlogo in pripeljal Kubo tako daleč, da je treba le še en korak do dna komunističnega brezna. Zato je dala Raulu, ki se je pretekli teden sprejal med Prago, Moskvo in Kairo, nalogo, da se znebi svojega brata na kakršen koli način se-

dustrije in velike trgovine. Kennedy naroča vsem Amerikancem, da so nehali časi, ko bi smeli misliti na sedanost in na ohranitev tistega, kar imajo. Gre za mnogo več: sedanost je treba pozabiti, odpovedati se ugodjem trenutnosti in rešiti — bodočnost. Po njegovem mnenju so Rusi že tam in v nekaj letih morajo ZDA vlado nad zemeljskim planetom izvojevati s pravo tekmo v borbi za prostor onstran našega vsemirja. To bo terjalo ogromne žrtve — in Kennedy obljublja, da se bo to dalo doseči samo z disciplino. Nixon ima za seboj obljube industrije, ki da bo delala še hitreje, kajti treba je prehiteti, kar je bilo zamujeno. In sovjetje pozna on bolje kot pa kdo drugi — spopad s Hruščevom mu ne bo nič posebnega. Razgovor s Hruščevom ob kuhinjski peči v Moskvi je to dokazal...

Moskva dosega svoje uspehe s sistemom suženjstva. Polovica sveta mora delati zanjo. V ZDA se skuša uveljaviti miselnost, ki pravi, da je svoboda sposobna ustvarjati več kot pa nasilje. Oba kandidata sta v približno enaki me-

jih rokah. Prav tako se boje ponovne sovjetske intervencije, čeprav bi bila ta samo propagandnega značaja.

Lumumba je iz USA odletel tudi na obisk v Otawo v Kanadi, kjer ga je kanadski predsednik Diefenbaker obtožil, da se je sestal tudi s tamkajšnjim sovjetskim poslanikom, česar ni hotel storiti s sovjetskim poslanikom v USA. Istočasno je Diefenbaker napadel Moskvu in ji očital komunistično napadalnost v Kongu. Pozval je tudi kanadski kongres, da je odobril njegov predlog o pošiljki kanadskih čet v Kongo. Čete so takoj po odobritvi predloga z letali odletele v Kongo.

Belgijska vladna komisija je v Bruxellesu izdala uradno poročilo o nasiljih črncev nad belgijskim prebivalstvom v Kongu. Iz poročila je razvidno, da so črnci nasilno postopali s skoro 300 ženskami belgijskih častnikov, z mnogimi redovnicami in duhovniki. Poročilo je prešlo znana dejstva, da so Belgijci v 80 letih, kar vladajo v Kongu, prav tako nasilno postopali s črnimi ženami in črnici sploh. V vsem tem času so šele v zadnjih osmih letih dovolili nekaj desetnam kongoških črncev študije na univerzah, medtem ko so vse ostalo črno prebivalstvo obdržali v popolni nepismenosti vse do podjelne neodvisnosti Kongu 30. junija t. l.

Ker je večina belgijskih gospodarskih in tehničnih strokovnjakov zapustila Kongo ob izbruhu nemirov, so se črnci sedaj znašli pred problemom nadaljnega vodenja države. Zato je kongoška vlada že izdala pozive na vrnitev skoro vsem belgijskim civilnim strokovnjakom, zagotavljajoč jim varnost in zaslužek. Odziv je bil doslej, razumljivo, zelo majhen ter skušajo ZN s svojim isposobljenim osebjem mašiti vrzeli, ki se kažejo vsehproso, Pó nekaterih provincah so zaradi pomanjkanja zdravnikov in bolničarskega osebja izbruhnile tudi epidemije, prav tako pa so postali komarji v močvirnih predelih ob reki Kongo zopet strahovita nadloga in nevarnost za prenašanje malarije, ker je razkuževanje z letali, ki so ga dnevno opravljali Belgijci, z njihovim odhodom iz Konga, prenehalo.

mu zdi primerno in prevzame oblast. Raul je mednarodni partijec. Čeprav si je Guevarra, ki je tudi mednarodni partijec, pridobil vodilno vlogo kot predsednik kubanske Narodne banke in kot eden idejnih vodij Fidelovih komunističnih ukrepov na Kubi, menijo, da se ne bo mogel potegovati za vrhovo vodstvo na Kubi, ker je naturaliziran Kubanec, medtem ko je Raul rojen Kubanec. Moskva zato Raulu ne bo delala težav v borbi za oblast in se bo moral Guevarra umakniti. Raula so v Pragi in pozneje v Moskvi sprejeli z vsemi častmi, kot da bi bil predsednik Kube. Imel je daljši razgovor tudi s Hruščevom. Čeprav je Raul trenutno vrhovni poveljnik Fidelevo vojske, je v Pragi in Moskvi sklepal tudi trgovske pogodbe o prodaji kubanskega sladkorja in o uvozu sov-

ri glasnika te velike ideje in za seboj imata rodove, ki se zbirajo z mladih vrst. Njuna naloga bo, da se novi ideali o svobodi in o tekmi svobode s totalitarnim sistemom izkažejo kot pravilni. Oba bosta morala premagati najprej nevarnosti lastnega okolja: demokratični možganski trusti so se včasih nevarno prepustili tokom idej in začeli govoriti o njihovi “progresivnosti”. Zaključevala se je ta pot potem pri “zaupanju” v komunizem in nazadnje v begu v izolacijo. Republikanski tabor je gradil ameriško prosperiteto na razmah vseh industrij, torej tudi vojne, ko pa je prišlo do najhujše preizkušnje, se je umaknil, ustrašil se je prevelikih žrtev in šel v izolacijo.

Danes pomeni izolacija smrt. To je jasno napisano na zastavah obeh kandidatov in nova generacija je prežeta s tem spoznanjem. Na zemlji, ki je postala premajhna, nikdo ne more več živeti izolirano, sredstva za pravo tekmo in afirmacijo so že izven planeta. Prav je, da stopa nova generacija v tekmo za čisto nove ideje in novo prakso.

jetskega petroleja. Zagotovil je Kubi izvoz vsega sladkorja v države za železno zaveso, predvsem v ZSSR, Moskva pa mu je obljubila dobave zadostnih količin petroleja. Kljub temu, da je trenutno rešil gospodarski položaj Kube kar tiče sladkorja in petroleja, pa Raul ni mogel zagotoviti Kubi preveč 150 milijonov dolarjev, ki ga je ta otok dobival od USA, katera je Kubi plačevala sladkor dražje, kakor pa bi ga mogla dobiti na ostalem svetovnem trgu. ZSSR po plačevanju Kubi sladkor natančno po ceni na svetovnem tržišču.

Raul je v Kairu propagiral za Moskvo in Havano ter je skušal napraviti vtis na Nasserja na eni strani in na zahodne sile na drugi, ko je tam izjavil, da ima Kuba zadosti raket, da more vsak

trenutk zasuti USA z njimi. Ameriška obveščevalna služba je takoj za to njegovo izjavo objavila, da Kuba nima svojih raket in tudi še ne sovjetskih podmorniških oporišč, da pa bi mogle sovjetske podmornice operirati z raketa mi proti USA s kubanskih pristanišč, kjer bi našle zavetje v takem slučaju.

Fidel Castro, kakor vse izgleda, odhaja s kubanskega odra. Zdravniki so mu “določili” dolg in popoln počitek, telesni in duševni. Komunisti na Kubi nameravajo izkoristiti čas, ki naj zabriše sled za Fidelom, ko oni prevzemajo oblast, ne da bi izzvali kakršno koli reakcijo med kubanskim delavskim slojem, ki Fidela še vedno smatra za svojega vodjo in rešitelja izpod Batistove diktature.

Richard Nixon – republikanski predsedniški kandidat

Republikanska stranka je postavila za svojega predsedniškega kandidata dose danjega ameriškega podpredsednika Richarda Nixona. Za podpredsedniškega kandidata pa je bil imenovan ameriški delegat pri ZN Henry Cabot Lodge.

Nixon je kot predsedniški kandidat izjavil, da bo njegov cilj “izvojevati zmago za svobodo”, zavarovati USA in ves svobodni svet pred komunistično nevarnostjo in prevzeti v živčni vojni vodstvo Moskvi. Henry Cabot Lodge pa je dejal, da bodo “v borbi na življenje in smrt med komunizmom in svobodnim svetom” letošnje severnoameriške predsedniške volitve izredno velikega pomena.

Na letošnjih predsedniških volitvah v USA, ugotavljajo strokovnjaki, bodo imeli velik vpliv posamezne narodnostne skupine, zlasti še, če se bodo volitve

vodile v znamenju zunanje politike zaradi morebitni hnovih sovjetskih nastopov proti zahodnim velesilam, zlasti USA.

Leta 1965 je volilo 62 milijonov Amerikancev vseh narodnosti, za letos na povečanje zvišanje tega števila na 75 milijonov. Narodnostne skupine v USA pa bodo letos poslale na volišče naslednje število ljudi: Nemci 5,5 milijonov, Italijani 5, Poljaki 4, Slovaki 1,5 milijona, Ukrajinci 750.000, Grki 1 milijon, Portugalski pol milijona, Danci pol milijona, špansko govoreče skupine 2 milijona, Kitajci Japonci in Filipinci pol milijona, Slovenci 150.000 itd.

Od leta 1932 do 1948 sta Roosevelt in Truman večino narodnostnih skupin pridobila za demokrate. Letos bo zadržanje teh skupin odvisno od kandidata, ki bo odločneje nastopal proti komunizmu.

Vrsta “malih vrhunskih konferenc”

Zahodnonemški predsednik Adenauer se je pretekli petek v Parizu sestal s francoskim predsednikom De Gaulleom. Na konferenci sta sklenila, da bosta odselej naprej Zahodna Nemčija in Francija vodili politiko tako, da bo morala nacija reagirati sovjetska diplomacija in ne kakor se je dogajalo doslej, da je Zahod vedno samo reagiral na sovjetske poteze.

“Če kdo misli, da se v zahodnem svetu ne bo nič zgodilo do januarja 1961, ko bo novi ameriški predsednik prevzel oblast, se moti,” trdita v skupnem poročilu oba državnik. “Namen francosko-nemške politike bo odselej naprej ustvarjati dogodke in ne jim slediti, kakor se je do sedaj na Zahodu dogajalo.”

V bodoče se nameravata oba predsednika pogosteje sestajati. De Gaulle in Adenauer sta se po drugi svetovni vojni sestala samo petkrat in še to dvakrat v sklopu vrhunskih konferenc.

Varnostni svet zavrnil Moskvo

Varnostni svet ZN je pretekli teden odločno zavrnil sovjetsko obtožbo ameriške vlade, da je poslala letalo RB-47 zaradi volunštva nad sovjetsko ozemlje. Sovjeti so v zameno vetirali ameriško zahtevo za mednarodno preiskavo incidenta. Sovjetska obtožba je bila zavrnjena z 9 proti 2 glasovoma. Za sta glasovali ZSSR in Poljska.

Moskvo je zlasti napadel ameriški delegat Cabot Lodge, ki jo je obtožil zaradi neprestanih vojniskih akcij njegove letalstva in ladjevja vzdolž severnoameriške obale. Objavil je tudi, da je neka sovjetska ladja enkrat celo poskušala ugrabit konico rakete Polaris, ki je po poskusni izstrelitvi padla v

De Gaulle in Adenauer sta na svoji konferenci razpravljala tudi o možnosti vdora vzhodnonemških komunistov v Zahodni Berlin. Vzhodnonemška vlada je namreč pred dnevi obtožila zahodnjake, da so kršili potsdamski sporazum, ki je s tem izgubil veljavo in da ima zato pravico zasesti Zahodni Berlin. Zahodna obveščevalna služba je ugotovila tudi zbiranje vzhodnonemških napadalnih oddelkov okoli Berlina.

Na konferenci z Adenauerjem pa bo odletel v Bonn britanski predsednik Macmillan in sicer 10. avgusta. Macmillan se hoče z Adenauerjem pogovoriti zlasti o problemu angleškega sodelovanja z evropsko gospodarsko in finančno skupnostjo ter o načrtih zahodnih velesil glede politike do Afrike in Moskve.

Meseca septembra pa se bosta ponovno sestala Adenauer in De Gaulle.

IZ TEDNA V TEDEN

Čilski list “Mercurio” je objavil, da so čilske oblasti ugotovile, da je Kuba svojim pošiljkam živil za prebivalstvo v čilskem potresnem področju prilagala tudi propagandni material za svojo vlado.

Socialistične stranke držav Južne Amerike so na petem sestanku v Montevideu sklenile, da bodo podpirale kubanskega Castra in filokomunistično smer njegove vlade.

Predsednik Peruja dr. Prado je v polsani, ki jo je izdal na narod ob nedavnem narodnem prazniku te države, opozarjal prebivalstvo na komunistično nevarnost. Naglašal je, da je napetost

med Vzhodom in Zahodom vsak dan večja. Obsodil je svetovni komunizem. Pozval je oblast in ljudstvo, naj nastopa ta povsod proti tej nevarnosti in naj nikdar ne dopušča ta, da bi svoboda izrabljali komunistični kriminalci za njeno uničenje. Prav tako jih je pozval na budnost, da se komunisti ne bi še naprej vrinjali v razne demokratske organizacije ter ustanove ter jih začeli minirati od znotraj.

Angleške pomorske oblasti so sklenile, da ne sprejmejo v zavarovanje prav nobene ladje, ki je namenjena na Kubo, ali pa iz Kube odhaja drugam. Nevarnost je prevelika.

Ne bodi sam!

Tisti, ki živimo v argentinski prestolnici Buenos Aires, ne čutimo zapuščenosti in osamelosti, kakor tisti rojaki, ki živijo sami po drugih mestih ali v tej deželi, ali kje drugje na svetu. Sredi tujega okolja so in žive slovenske duše ni daleč naokoli. Leta in leta minejo, ne da bi čuli slovensko besedo. Če so taki rojaki narodni še zavedni, imajo naročene slovenske liste, ki redno prihajajo k njim in jih tako povezujejo z ostalimi rojaki v veliko slovensko izseljensko skupnost. Če pa ne, živijo izven slovenske skupnosti.

V Buenos Airesu je pa za rojake v tem pogledu res poskrbljeno: Imajo najrazličnejša društva, prosvetna in kulturna ter razne verske organizacije in ustanove. Tu izhajajo slovenski listi in revije ter knjige. Imamo pevske zbornice, ki nam prirejajo koncerte in pobeje pri slovenskih mašah po slovenskih naseljih. Na področju Vel. Bs. Airesa delujejo tudi slovenski šolski tečajji. Skratka: včasih imamo toliko prireditev, da bi vsak mesec moral imeti vsaj 5 nedelj, da bi vsa društva lahko zvrstila. Tako imajo rojaki priložnost, da so vedno lahko vključeni v slovensko kulturno in versko življenje tudi sredi tujega okolja.

Večina rojakov zna ceniti to veliko dobrino, ki jo ji zagotavljajo idealni rojaki med nami, ki se žrtvujejo za druge in nase dostikrat povsem pozabljajo. Precej pa je rojakov tudi na področju Vel. Bs. Airesa, ki se za vse to bogato in pestro slovensko kulturno in versko življenje nič ne zanimajo. Tudi slovenskih prireditev se ne udeležujejo in tudi na vsakoletnih slovenskih množičnih romanjih jih ne dobimo. In če iščemo imena takih ljudi, ki so bili z nami še skupaj v taboriščih, po seznamih raznih društev, moramo z žalostjo ugotoviti, da jih ni ne med člani Društva Slovencev in tudi ne med člani ostalih slovenskih društev na področju Vel. Bs. Airesa.

Sami so se izločili iz slovenske skupnosti in z njo ne marajo imeti nobenih zvez ter stikov. Sami hočejo uživati svo srečo, če jo res doživijo, sami pa ostanejo tudi v nesreči in dostikrat tudi smrti. Kajti na take rojake dostikrat spomni ravnno kaka nesreča, ki jih je toliko v alehernem velenestu in seveda tudi v Bs. Airesu. Ali izvozi človeka avto, ali pade pod vlak ali izgubi na kak drug način življenje. Pri sebi tak rečev navadno nima nobenih papirjev in tako oblast ne zna početi drugega s takim nesrečnikom, kakor da ga pokoplje.

Tako ni prav nobenega rojaka ob njegovem pogrebu, nikogar, ki bi se pobrigal za zapuščeno pokojnika. Če bi imel tak rojak pri sebi člansko izkaznico kaknega slovenskega društva, ali vsaj naslov kaknega slovenskega društva, bi oblast obvestila dotično društvo na nesrečo, ki se je pripetila dotičnemu rojaku, da bi potem uredili vse, kar je potrebno.

Tako vidimo, kako je prav tudi za primer nesreče, če so rojaki vključeni v slovensko skupnost, ki gotovo ne bo pozabila na svojega tovariša v nesreči.

Pa četudi ne bi imel nikogar od svojih v svetu, se bo iz skupnosti vedno kdo našel, ki bo vsaj obiskal njegov grob, na njem pomolil očenaš za pokoj njegove duše, in ga lepo očistil, da ga ne bo prerastla trava in plevel.

Ravno ob misli na take nesreče — smo se spomnili tistega čutovito lepega poslovilnega govora pok. škofa dr. Rožmana 14. aprila 1957, ko je bil zadnjič pri nas ob obisku. Sedaj vemo, da je bil to res tudi njegov poslovilni govor od nas za vedno. In kaj nam je tedaj posebno polagal na srce?

Vključitev v slovensko skupnost. In sicer s temi besedami:

"Že sv. pismo pravi: "Gorje samemu". Življenska skušnjava to modrost potrjuje. Zato: Držimo se skupnosti. Vsaj toliko bodimo nanjo navezani, da se bomo udeleževali njenih prireditev. Držati se moramo svojih društev in organizacij ter brati slovenske knjige in časopise."

Te besede niso bile govorjene v veter. Za nas vse in za naše otroke jih je izgovoril tedaj naš pokojni škof dr. Rožman. Poslušajmo ga!

Saj mu jih je narekovala samo brezmejnja ljubezen do nas vseh ter velika skrb za naš dušni in telesni blagor!

V Vzhod. Nemčiji se je prehrana ljudstva zelo poslabšala. Komunistične oblasti so zato izdale navodila, s katerimi pozivajo kmetovalce, naj skrbno in čimprej spravijo letošnje kmetijske pridelke. Kako zelo se je poslabšala prehrana, pričajo dolge vrste gospodinj pred trgovinami živili in celo zelenjave.

Za življenje sveta

Pod tem geslom se je dne 31. julija t. l. začel v Muenchnu 37. mednarodni euharistični kongres. Prvi tak kongres je bil leta 1881 v Lille v Franciji, zadnji kongresi so pa bili v naslednjih mestih: 1934 Buenos Aires — Argentina, 1937 Manila — Filipini, 1938 Budimpešta — Madžarska, 1952, Barcelona — Španija in 1955 Rio de Janeiro — Brazilija.

Na 37. mednarodni euharistični kongres so prišli kat. verniki iz vseh delov sveta, razen iz dežel s komunističnimi diktaturami ter Kube. Sodiijo, da je vseh okoli en milijon. Med temi je 28 kardinalov ter 430 nadškofov in škofov. Vzhodnonemški komunistični režim je euharistični kongres označil za "severoameriško krinko za masševalne akcije Zahodne Nemčije". Zahodnonemški kancler je pa v imenu svoje vlade o kongresu izjavil, da bo "odsev solidarnosti in tradicij zahodnega sveta ter da bo vse te dobrine mogoče uspešno braniti pred bojševiškiimi napadi, če bodo svobodni zahodni narodi premagali svoje nacionalistične egoizme ter se združili. Na ta način bodo razvili svojo materialno ter duhovno silo do take mere, da jim bo mogoče podpirati manj razvite dežele ter afriške in azijske narode z ljubeznijo in svobodo "za življenje sveta".

Po prihodu papeškega legata kardinala Gustava Teste je imel muenchenski nadškof kardinal dr. Josef Wendel s pontifikalno mašo, med katero so podelili 50.000 sv. obhajil, nato pa je vsa množica vernikov poslušala nagovor papeža Janeza XXIII, s katerim je odprl 37. mednarodni euharistični kongres. V

Dr. Josip Agneletto umrl

Slovenska demokratska zveza v Trstu in uredništvo tržaške "Demokracije" sta nam poslali žalostno sporočilo, da je dne 14. julija t. l. umrl prvak tržaških demokratskih Slovencev, odvetnik, občinski svetovalec, predsednik Slovenske demokratske zveze itd. dr. Josip Agneletto. Podlegel je, kapi, ki ga je zadela 10. julija t. l., ko je padel v nezavest, iz katere se ni več prebudil.

Dr. Josip Agneletto se je rodil 8. nov. 1884 v Trseku, občina Marezige na Koprskem. Je bil torej sin slovenske Istre. Priimek je podedoval po svojem predniku, ki se je naselil v tej slovenski vasi pred več kot 300 leti kot priseljenc iz bližnje Furlanije. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, pravo na Dunaju, gospodarske vede pa na tam. Ekspertni akademiki. Že tedaj se je udeleževal v narodnih društvih. L. 1906 je bil predsednik Slov. akad. društva "Slovenija", v letih 1907-1908 predsednik "Slov.-hrvaškega počitniškega akad. društva Istra", v letih 1908-1909 pa predsednik "Kluba hrvaških in slov. akademikov" na Dunaju.

Odvetniški poklic je začel izvrševati kot odvet. koncipient v Pazinu, istočasno pa začel nastopati v javnem življenju. Postal je tajnik "Kluba za prosveto" in podpredsednik pazinske čitalnice. Leta 1911 je kot tajnik "Hrvaško-slovenskega političnega društva za Istro" uspešno organiziral in vodil borbo pri državno-zborskih volitvah v Istri za dunajski parlament.

L. 1913 je prišel v Trst ter se poročil z Nino Zidarjevo, hčerko ugledne in zavedne slov. družine. V vzornem in skladnem zakonu sta imela dva otroka: sina dr. Branka, ki je sedaj prevzel očetovo pisarno in hčerko dr. Lilijano, poročeno Reis. V Trstu je vstopil v odvet. pisarno pok. dr. Slavika. Leta 1914 je bil izvoljen za predsednika "Narodne delavske organizacije". Vodil jo je vse do leta 1915, ko so ga poklicali k vojakom. Prvo svetovno vojno je preživel v Beogradu kot vojaški sodnik. Mnogim Srbom je tedaj rešil življenje.

Po prvi svet. vojni je dr. Agneletto postal predsednik "Slovenskega dramatičnega društva" ("Slovenskega gledališča") v Trstu, ki je delovalo vse do požiga Narodnega doma leta 1920. Ves se posvetil tudi organiziranju slov. in hrvaškega združništva na Primorskem. L. 1921 je ustanovil Zadržno zvezo v Trstu. Vodil jo je vse do leta 1929, ko jo so fašisti razpustili. Od leta 1923 do avgusta 1940 je bil podpredsednik Tržaške posojilnice in hranilnice, najvažnejšega slovenskega denarnega zavoda v Trstu, ki je vztrajal vse do nasilne likvidacije s strani fašističnih oblasti.

Ob vstopu Italije v vojno (1940) so fašisti dr. Agneletta poslali v internacijo v južno Italijo, kjer je bil vse do 8. sept. 1943. Zavezniki so ga nato poslali v Egipt, odkoder se je vrnil leta 1945 v Trst.

Že v Egiptu, še bolj pa pozneje v Trstu, je spoznal nevarnost in škodljivost

njem sv. oče poziva vernike vsega sveta na neprestano molitev, da bi višje intelektualne vrednote premagale materializem, ki duši moralno življenje človeštva. Goreče je treba moliti", dalje naglašala papež, "ker se vera Jezusa Kristusa raztega na ves svet, da bi bile premagane vse ovire in težave". In končno "je treba moliti, da bi se ves sedanjí socialni sistem kakor tudi vse življenje prilagodilo krščanskim moralnim zakonom ter da bi se sklepali zakoni in da bi bilo tudi vse družinsko življenje v skladu verskimi načeli".

Kongres bo trajal do 7. avgusta, ko ga bodo slovesno zaključili. Za zaključno slavnost pričakujejo ogromne množice ljudi. Zbrani bodo tudi najvišji predstavniki drž. oblasti s kanclerjem dr. Adenauerjem na čelu. Za ta dan je pripravljen poleg rednih vlakov, ki vozijo v Muenchen, še 100 posebnih vlakov. Za odvažanje ljudi bo pa v bližini kongresnega zborovanja pripravljenih 3.000 avtobusov ter 30.000 osebnih avtomobilov.

37. mednarodnega euharističnega kongresa se udeležujejo tudi Slovenci iz Primorske, Koroške ter slovenski naseljenci v raznih evropskih ter ameriških državah. Na kongresu bo imela slovenska izseljenska skupina svoje prireditve v kapeli na Georgenstrasse, kjer bo v petek 5. in soboto 6. avgusta ob osmih in devetih zjutraj sv. maša. Oba dni bo po maši zborovanje Slovenske izseljenske zveze. Za predavanje sta bila naprosena dr. J. Vodopivec iz Rima in An. Ilc iz Bruslja v Belgiji.

ČILSKI KATOLIŠKI LIST O ŠKOFU DR. ROŽMANU IN KARDINALU STEPINCU

Titovega komunizma. Zato je pogumno nastopil proti njemu že v času, ko se je še večina primorskih izobražencev ubogljivo udinjala kom. "Osvobodilni fronti". Zbral je slovenske demokrate v Trstu in leta 1947 ustanovil Slovensko demokratsko zvezo, s katero je povezan tudi ustanovitelj tednika "Demokracija" ter tiskarne "Adrija", ki jamči samostojnost slovenskega demokratičnega tiska. Prav tako je ustanovil "Slovensko prosvetno matiko" in "Slovensko dobrodelno društvo", socialno in podporno ustanovo tržaških Slovencev. Kljub vsem kom. grožnjam je odločno deloval v vseh navedenih ustanovah in ga niti ugrabitev urednika Slavka Uršiča ni prav nič odvrnila od tega dela.

Svoje pravno in gospodarsko znanje je pok. dr. Agneletto posređeval tudi drugim. O gospodarskih problemih je pisal v razne socialne, gospodarske in strokovne revije. Tako jih je pred prvo svet. vojno objavljval svoje razprave v "Naših zapiskah" v Ljubljani, v Gorici

ČILSKI KATOLIŠKI LIST O ŠKOFU DR. ROŽMANU IN KARDINALU STEPINCU

Iz čilske prestolnice Santiago smo dobili letošnje tretje številko tamnjšega verskega lista "La Revista Del Sagrado Corazón de Jesus — Revija presv. Srca Jezusovega". List izhaja na osemih straneh. Notranji strani let. trele številke t. j. 5 in 6. sta posvečeni škofu dr. Rožmanu in kardinalu dr. Stepincu. Članek o obeh je objavljen pod naslovom "Con ocasión del reciente fallecimiento del cardenal Stepinac y de Mons. Rožman, obispo de Lubiana, ambos de Yugoslavia. Dos campeones del

KOROŠKA

GOSTOVANJE SLOVENSKE FILHARMONIJ

V okviru kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo je 13. junija gostovala v Celovcu Slovenska filharmonija. Na sporedu so bile 3 simfonične skladbe: Sinfonietta mladega slov. skladatelja Uroša Kreka, Chopinov klavirski koncert v e-molu in Šostakovičeva VI. simfonija.

Glasbeni poročevalec Dr. F. C. je v Našem tedniku-Kroniki zapisal, da je Krekova Sinfonietta" moderno delo z jasno tematiko, razgibanim ritmom in instrumentacijo. Od treh stavkov se zdi najboljši prvi. Variacijski tema drugega stavka je širok, a zaradi bombastične instrumentacije napravi vtis preobčutnosti. Lepe so variacije, ki slikovito prinašajo dele variacijske teme. Tretji stavek je igriv, sloni na kratkih domislicah, je pa krajši in zlasti sklep presenetljivo odprezan". Za orkester pravi, da je to skladbo odigral "z velikim zanosom, kakor v zavesti, da uvaja delo mladega umetnika svojega naroda v družbo evropskih glasbenih velikinov".

Za Chopinov klavirski koncert dr.

pri "Vedi" in "Socialni Matici", v Pazinu pri "Prosvjeti", za časa fašizma v "Jadranskem almanahu" in v reviji "Luč". V svojih člankih je kritično predloval gospodarsko propadajoče slovenskega in splošnega gospodarstva na Primorskem pod fašizmom. Kot pravnik je pisal članke tako v slovenske, kakor italijanske strokovne revije. V internaciji je napisal razpravo "Denarno-finančna politika od prve do druge svetovne vojne". Priobčila jo je v Kairu izhajajoča "Bazovica". Vneto je sodeloval tudi pri dnevnem in drugem tisku, posebno pri "Edinosti", po drugi svet. vojni pa pri "Demokraciji".

Po vojni je bil le 1949. prvič izvojen v tržaški občinski svet na listi svobodnih in demokratskih Slovencev. Nato pri vsakih naslednjih volitvah. S svojimi nastopi v občinskem svetu si je pridobil velik ugled tudi pri Italijanih, kar je pričal njegov pogreb.

Na grobu so pokojniku govoril v slovo: Za Slovensko demokratsko zvezo v Trstu prof. Ivan Rudolf, za Slovensko demokratsko zvezo v Gorici dr. Avgust Šfiligoj, za Slovensko katoliško skupnost v Trstu dr. Teofil Simčič in za Društvo "Pravnik" odvetnik dr. Karel Ferluga. Zalostinke je pel moški pevski zbor iz Nabrežine, pogrebne molitve in obrede pa opravil pokojnikov prijatelj Msgr. Škrabar ob asistenci dr. Jožeta Prešerna ter dr. Žerjava.

Izvajanja vseh govornikov so izzvenela v ugotovitev: Dr. Agneletto je bil vreden pripadnik rodu, ki je nastal v romantični dobi razsvetljanja in zorenja slovenske narodne zavesti; rodu, ki je s polnimi prigršci zajemal sokove slov. taborov, čitainiškega domoljublja in se poživil ob rasti slovenskih književnih prevence; ki se je oplajal nad zamisljivo Združene Slovenije in nad težnjami po združitvi vseh Južnih Slovanov. Kot tak se je boril v Avstriji, vztrajal je s svojim narodom pod fašizmom, ko so se mnogi izobraženci raje selili v Jugoslavijo. Kot slobodoljubljen človek in demokrat je v polni meri izpolnil svoje poslanstvo po drugi svet. vojni. Osebnost je bil značajan, marljiv kot mravlja, pogumen, odločen, da je bilo malo takih. Posebno v zadnjih petnajstih letih ni bilo koraka, ki bi ga bili podvzeli tržaški Slovenci za zaščito svojih pravic, pri katerih ne bi bil sodeloval pri pripravah s svojo pobudo in prispevkom, pri izvedbi pa s svojim podpisom ali markantnim nastopom svoje osebnosti.

S smrtjo dr. Josipa Agneletta so demokratski Slovenci na Tržaškem izgubili svojega nenadomestljivega voditelja in zastopnika. Ob tem hudem udarcu jim "Svobodna Slovenija" v imenu svobodnih in demokratskih Slovencev v svetu izreka goloboko sožalje in iskreno sočutje!

catoicismo en la lucha contra el comunismo ateo — Ob nedavni smrti kardinala Stepina in Msgra Rožmana, ljubljanskega škofa, oba iz Jugoslavije. Dva velikana katolicizma v borbi proti brezbožnemu komunizmu".

Članek je napisal Ferdinand Marjančič ter je delo obeh cerkvenih knezov res le prikazano. S spominskim sestavkom je objavljena tudi slika pok. škofa dr. Rožmana v razgovoru s pok. čilskim kardinalom Carom Rodriguežom ob njegovem obisku v Čilu.

F. C. pravi, da je "vso njegovo težo nosil mladi slovenski pianist Aci Bertonec", ki je svojo "nelahko nalogo odigral z vso tehnično dovršenostjo." Orkester Slovenske filharmonije je po mnenju dr. F. C. pokazal višek svojega znanja v Šostakovičevi VI. simfoniji. Navdušenje občinstva je bilo tolikšno, da so morali dodati za nameček še Leskovčevu kolo.

Svoje poročilo o tem lepem glasbenem večeru v Celovcu dr. F. C. zaključuje z naslednjo ugotovitvijo: "S tem večerom se nam je orkester Slovenske filharmonije predstavil v najlepši luči. Že številčno — čez 80 godcev — napravi mogočen vtis. Najboljši del orkestra so godala, ki jih odlikuje plemenit, topel ton. Trobila nekoliko zaostajajo. Ves orkester pa drži v čudovito zvenečelo njegov dirigent Samo Hubad, ki zna mojstrsko izvesti iz orkestra vse odtenke raznih fines od komaj slšnega pp-zlasi konec prvega stavka Šostakovičeve simfonije, pa do po'nega ff. Drži: Hubad je velik dirigent. Ta večer je to ponovno dokazal."

ARGENTINA

Poveljnik argent. vojske gen. Toranzo Montero je objavil 4. poročilo o nastopih vojaških in policijskih sil proti teroristom v Argentini. Iz njega je razvidno, da so peronisti s pomočjo komunistov v Argentini pripravili dobro zasnovano organizacijo, katere namen in cilj je zrušenje sedanje ustavne vlade ter obnovev strogolavljene peronističnega režima. V poročilu je gen. Toranzo Montero kot poveljnik za izvajanje vojaškega načrta Conintes navedel tudi vse politične in gremialne ter ostale organizacije in ustanove, ki so vključene v teroristično akcijo. Poimensko so navedene tudi osebe, ki to akcijo vodijo ter izpolnjujejo navodila, ki prihajajo od Perona iz inozemstva. Kako široko je bila razpredena ta akcija, je razvidno iz dejstva, da so teroristi v nepolnih dveh letih izvršili v Argentini 1.380 atentatov, v teroristična dejanja je pa zapletenih okoli 1.200 ljudi. Glavna teroristična akcija se je raztegala na naslednja področja: Buenos Aires, prov. Buenos Aires, prov. Mendoza, Córdoba, Salta in Jujuy. Vojaške oblasti so v tem času pri teroristih zaplenile velike količine razstreliva in orožja. Med drugim 4.000 kg gelinita za izdelovanje bomb, 150 bomb, nad 30 pušk, 100 revolverjev, nad 10 avtomatičnih pištol, številno municijo in veliko količino propagandnega materiala. Orožje so teroristi dobivali od zunaj, nekaj pa tudi z napadom na trgovine z orožjem. Od Perona je prihajal tudi denar, pozneje so pa imeli tudi tajne nabirke doma.

Vojaško poveljstvo svoje poročilo zaključuje z ugotovitvijo, da je nesporno dokazano, da v državi obstoja široko razpredena teroristična organizacija peronistov in komunistov. Slednji peroniste povsod podpirajo v njihovih naporih, da bi zrušili sedanji ustavni režim in obnovili peronistično diktaturo. Dejstvo je, da so teroristi "notranji sovražnik", ki nastopa prav tako kot v svetu razne "revolucionarne vojske" s polno podporo svetovnega komunizma. Argentinska vojska bo zato z vso odločnostjo nadaljevala započeto borbo ter bo razbila zločinske teroristične skupine, ki jih sestavljajo desničarski in levčarski totalitarci ter bo preprečila, da bi mogli znova priti na oblast, s katere jih je osvobodila revolucija leta 1955 prepodila za vedno.

Z najnovejšim poročilom vojaških oblasti o zločinski akciji teroristov v Argentini se bavi v ned. številki v uvodniku tudi največji argent. list "La Prensa" ter ugotavlja dejstvo, da je iz poročila razvidno, da politično upravne oblasti v zadnjih dveh letih niso storile vsega, kar bi bile morale za preprečitev teroristične aktivnosti zlasti v notranosti republike kot n. pr. v prov. Mendoza, Cordoba in Tucuman, kjer so se peronisti šli že tudi gverile, pa jim je odločen poseg vojske prekrizal prevratne načrte. List poudarja, da bo v tem pogledu treba nekaj ukreniti, kajti ne gre, da bi vojska sama v nedogled morala skrbeti tudi za te stvari.

Po objavi tega načrta, ki jasno odkriva tudi odgovornost Peronovo za izvajanje terorističnih dejanj v Argentini, je Peron v Španiji hitro začel zatrjevati, da je "nedožen" in da nima nobenih stikov s teroristi.

V Buenos Airesu je umrl župnik župnije sv. Roze Limanske dr. Rudolf Carboni, častni kanonik buenosaireške nadškofije. Dr. Carboni je bil v Buenos Airesu znana osebnost. Tako kot nedavno umrli naslovni temnoški škof Msgr. De Andrea, kajti bil je že pred leti med tistimi, ki so pelagali temelje argentinski krščanski demokraciji ter zahajali med delavske sloje, jih zbirali, organizirali ter ideološko vzgajali v duhu krščanske socialne doktrine. Bil je odločen demokrat in je zato bil v sporu s Peronovo vlado, ki ga je tudi preganjala, kar mu pa ni škodilo, ampak samo že povečalo njegovo vpliv in sloves. Pri dr. Carboniju je bil kaplan tudi g. Janez Hladnik vse do svojega imenovanja za župnika župnije sv. Jožefa Pompejskega v Lanusu.

Notranji minister dr. Vitolo je časnikarjem na vprašanje kakšno je stališče argent. vlade do Kube, izjavil, da je njegovo stališče znano. Zagovarja politiko nevmešavanja v notranje zadeve druge države, prav tako pa zahteva, da se tudi Kuba ne sme vmešavati v notranje zadeve druge države. Glede notranjega položaja v Argentini je dejal, da je vlada za popolno svobodo in demokracijo. Če je ni mogla v celoti obnoviti, ni njena krivda, ampak tistih, ki bi radi s terorističnimi dejanji znova prišli na oblast.

Novice iz Slovenije

Dr. Maksimilijan Držečnik-mariborski škof

Papež Janez XXIII, je imenoval dose- danjega apostolskega administratorja lavantinske škofije s sedežem v Mariboru naslovnega škofa dr. Maksimilijana Držečnika za lavantinskega škofa.

Na letošnjem prvem festivalu malih odrov v Sarajevu je sodelovalo tudi Eksperimentalno gledališče iz Ljubljane z uprizoritvijo Goethejevega "Fausta". Član tega ansambla Andrej Kurent je na festivalu dobil tudi nagrado in sicer za dobro izgovarjavo.

Na petih jugoslovanskih gledaliških igrah Sterijinega pozorja v Novem Sedu so sodelovala naslednja gledališča iz Slovenije: Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane z dramo "Zvezde so večne" Mateja Bora; Oder-57 iz Ljubljane z "Antigono", Slovensko narodno gledališče iz Trsta z dramo Josipa Tavčarja "Niki, zlati reček" in Slovensko narodno gledališče iz Maribora z dramo Mihe Remca "Mrtvi Kurent".

Na jugoslovanskih cestah je bilo lani 14.566 prometnih nesreč. Smrtnih nesreč je bilo 955, poškodovanih ljudi pa 11.120, od teh hudo poškodovanih 4.681. Med smrtnimi žrtvami prometnih nesreč je bilo 323 pešcev, 129 kolesarjev, 93 motociklistov, 105 voznikov avtomobilov in drugih motornih vozil, 29 voznikov vprežnih vozil, 281 potnikov in 6 gonjačev živine.

"Antigona" je novo slovensko dramsko delo. Napisal ga je Dominik Smole, ki je pred tem napisal že dramo "Potovanje v Indijo Koromandijo", lani pa izdal roman "Črni dnevi in bel dan". Drama "Antigona" je napisana v prostem verzju ter doma pravijo, da je to najbolj zrelo Smoletovo delo. V Ljubljani ga je uprizoril Oder 57.

Slovenski dirigent Bogo Leskovic je nedavno na Nizozemskem dirigiral več koncertov, in sicer 3 koncerte v Utrechtu, en koncert v veliki koncertni dvorani "Konzert Gebow" v Amsterdamu in dva koncerta v Hilversumu. Razen tega je dirigiral tri sinfonične koncerte nizozemskega radijskega orkestra. Na teh koncertih so v glavnem izvajali glasbena dela Musorgskega. Kot solisti so sodelovali ljubljanski operni pevci Božena Glavakova, Miro Brajnik in Ladko Korošec.

V ljubljanskem okraju, pa tudi drugod v Sloveniji, kakor tudi v ostalih delih države je še vedno občutno pomanjkanje gradbenega materiala. Včasih zmanjka opeke, zopet drugič ni zadosti lesa in ko je stavba že pod streho se

nemalokrat zgodi, da ni mogoče dobiti oken in vrat ter stekla za šipe. O pomanjkanju gradbenega materiala so nedavno govorili tudi na seji Sveta za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala pri okrajnem ljudskem odboru Ljubljani. Ugotovili so, da v okraju razširjajo in zboljšujejo delo v 25 podjetjih industrije gradbenega materiala v tem okraju. Rekonstrukcija v teh podjetjih bo prihodnje leto zaključena in tedaj "bo gradbenega materiala dovolj". Tako so objavili po tej konferenci.

V Medvodah gradijo betonski most čez Soro. Dolg je 60, širok pa 6 m.

Tovarna "Inteks" v Kranju bo posodila kranjski mestni občini 80 milijonov dinarjev za zgraditev mostu čez Kokro.

"Rombino, žalostni klovn" je novo dramsko delo Mirka Zupančiča. Igrali so ga v Mestnem gledališču v Ljubljani. Avtor je gledališki igralec, ki že 10 let nastopa na tem odru. Pred to dramo je napisal igro "Situacije", ki so jih igrali lani v Celju.

Dr. Anton Peterlin je vseučiliški profesor v Ljubljani. Velik sloves uživa doma in v svetu kot atomski znanstvenik. Kot tak je letos spomladi imel več predavanj o svoji stroki pred ameriški in sovjetskimi atomskimi strokovnjaki.

Publicist Fran Erjavec, ki je do lani živel v emigraciji, nato se pa vrnil v Ljubljano, je moral letos spomladi na operacijo v ljubljansko kliniko. Operacija na črevesju je srečno prestal.

Slovensko filmsko podjetje Triglav-film je prodalo Italiji film "Tri četrtine sonca", ki je bil lani nagrajen na filmskem festivalu v Pulju za najboljšo režijo. Film je kupilo podjetje "Panitalia film", ki ga bo lahko prikazovala v Italiji, Somaliji, Eritreji, Libiji in na Malti. V Ljubljani je izšel Prešeren v novi

izdaji. Kot 25. knjiga mladinske knjižne zbirke Kondor so izšle Prešernove Poezije, kot 26. knjiga iste založbe pa pesmi in pisma, ki jih Prešeren ni bil sprejel v svojo izdajo Poezij. Obe knjige je pripravil dr. Anton Slodnjak, ki je napisal tudi literarno zgodovinski opis Prešernove dobe in njegovega dela.

Maribor se kot važno industrijsko središče vedno bolj razvija. Postaja tudi vedno bolj pomembno kulturno središče. V njem je močno razvito tudi šolstvo. Višjega strokovnega šolstva je pa primanjkovalo odn. ga sploh ni bilo. Ker so pa potrebe mariborske industrije po kvalificiranih močeh z vseučiliško naobrazbo vedno večje, Ljubljana je pa za slovenske razmere le precej oddaljena, so v Mariboru ustanovili nekatere visoke šole za strokovne poklice. Tako imajo že od oktobra 1959 Višjo komercialno šolo, v katero se je takoj vpisalo 800 študentov, letos so pa odprli Tehnično višjo šolo z elektro-strojnimi in tekstilnimi oddelki. V to šolo se je vpisalo 120 slušateljev, za prihodnje leto je pa že sedaj prijavljenih 400 dijakov, načrtu imajo ustanovitev tudi Višje agronomske šole.

Prvi naftovod v Jugoslaviji je speljan od petrolejskih ležišč v Stružu do petrolejskih čistilnic v Sisku. Dolg je 18 km ter so ga speljali preko Save po 250 m dolgem in 32 m visokem mostu.

Umrli so. V Ljubljani: Anton Brolih, mizar v p., Magdalena Miklič, roj. Ponikvar, Rudolf Zorja, v strojevodja v p., dr. Janko Žirovnik, odvetnik v p., Janko Malenšek, upok., Rudolf Kalčič, upok. in Rudolf Godič, ravmatelj v Petrovčah, Stanko Falkner, obč. uslužbenec v Novem mestu, Tomo Mavrič, upok. v Borovnici, Jože Kenda, žel. skladiščnik v Radečah pri Zid. mostu, Jože Kregar, pos. v Klečah, Lovrenc Jenko, pos. v Pržnju, Marija Čelesnik, roj. Novak na Verdu, Ivan Sink, upok. v Rogaški Slatini, Marija Šarc, roj. Stražar v Preserju pri Kamniku in Franc Kunstler, biv. industrialec v Litiji.

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Mašniško posvečenje. Prihodnje nedeljo 7. avgusta bo v cerkvi Marije Pomocnice kristjanov v Don Boscomov zasedanju v Ramos Mejia prejel mašniško posvečenje g. Martin ŠTUHEC salezijanec, doma od Svetega Jurija ob ščavnici pri Ljutomeru. Posvetilne obrede bo izvršil moronski g. škof Mons. Dr. Michael Raspanti pri večerni sveti maši ob četrti na sedem. Vabimo slovenske rojake, da se udeležite tega pobožnega obreda in molite skupaj s škofom za novega maziljenca Gospodevega.

SLOVENSKA VAS

Akademija mladinskih organizacij
Kakor nekdanj "Orlovski" in "Orliški", pozneje pa "Fantovski" in "Dekliški"

odseki po naših slovenskih farah, tako sta Fantovski odesk in Dekliški krožek v Slovenski vasi, prejšnjo nedeljo pripravila akademijo — prikaz najboljšega, kar so se člani in članice med letom naučili. Starejši in mlajši so napolnili dvorano, pokazali zanimanje in dali priznanje opravljenemu delu.

Za uvod jo spregovoril o namenu akademije predsednik Fantovskega odseka g. Jože Gerkman. Sledila je zborna deklamacija: "Za Boga in zato SLOVENIJA!" To je bilo tudi geslo letošnje prireditve. Zborna deklamacija je bila podana zelo občuteno. Dekleta so podala nato vajo z venčki: "Venček na glavi", za kar so žele burno odobravanje. Venček narodnih pesmi so zapele pevke Dekliškega krožka pod vodstvom ge. Zdenke Janove. G. Jože Mavec je dovršeno podal Gregorčičevo "Domovini", gdč. Marica Sušnikova pa drugo priložnostno pesem. Zatem je nastopil slavnostni govornik g. Stane Mehle, ki je svoja tehtna izvajanja naslovil predvsem na "drugo generacijo", to je na mladino, ki danes vstopa v mladinske odseke in krožke, pa domovino ne po-

zna. Zadel je tako v živo, da je poročevalč slišal v dvorani besebe staršev: "Prav ima!" in "Še več pažnje bomo morali posvetiti temu vprašanju!" Občutena simbolična vaja članice o težavah "bivanja na tujih tleh" je zaključila prvi del in pravzaprav tudi akademijo kot tako.

Drugi del predstave je bil prikaz skioptičnih slik o "Lepotah slovenske zemlje". Posamezne slike so več ali manj posrečeno spremljali odstavki iz del slovenskih pisateljev in pesmi za odrom. Vaščani so našli priliko, da so s toplimi čustvi obujali spomin na domovino.

Hvalevredno je, da se je poial začetek takih akademij. Morda bosta za prihodnje leto naši mladinski organizaciji to priliko izkoristili tudi za revijo čet, kakor so Orli, Fantje in Dekieta to delali tudi doma. Že itak lepa in prisrčna akademija bi s tem mnogo pridobila na pomenu.

SAN JUSTO

V nedeljo, dne 24. julija je bil v prostorih "Našega doma" informativni sestanek, katerega glavni namen je bil spoznati mnenje članov in prijateljev glede na načrta za gradnjo novih prostorov in dvorane. Sestanek, katerega se je udeležilo okoli 60 ljudi, je otvoril predsednik "Našega Doma" Lojze Zakrajšek, ki je pozdravil vse navzoče in v svojem nagovoru poudaril potrebo, ki jo čutijo Slovenci v San Justu in okolici, po novih, bolj udobnih prostorih, v katerih se bo lahko razvijalo družabno, kulturno in športno življenje naših naseljencev. Za njim je predsednik gradbenega pododbora Rudi Keržič, ki je tudi vodil informativni sestanek, opisal delo gradbenega odbora, Ivan Oven pa kot kulturni referent "Našega Doma" ponovno poudaril najnost gradnje novih prostorov, zlasti še dvorane, ki ne bo v korist samo Slovincem iz San Justa, ampak bo lahko na razpolago vsem kulturnim organizacijam, ki med nami delujejo. Zlasti, pa bodo novi prostori v korist mladini, ki potem ne bo čutila potrebe, da bi razvedrila iskala drugje, ker jo bodo novi prostori, ki bodo njen drugi dom, privlačili in ji nudili priliko za pravilen dušni in telesni razvoj. Tone Oblak je nato navzočim razložil načrte. Rojaki so z zanimanjem sledili njegovi razlagi na podlagi skic, katere je pripravil za razstavo, ki je bila v nedeljo 17. julija. Janez Krištof pa je navzočim pojasnil, kako bi se moglo začeti z gradnjo, ne da bi člani preveč denarno obremenili. Za začetek gradnje bi bilo potrebna vsota cca. 450.000, če bi člani delo izvršili s kulukom. Zato naj bi odbor razpisal 450 novih delnic in vsakemu dosedanjemu članu ponudil v nakup 3 delnice. Če kdo izmed članov delnic ne bi hotel ali mogel kupiti, potem bi se te delnice ponudile v nakup članom, ki bi želeli kupiti več delnic. V slučaju preostanka delnic, pa bi odbor sprejemal nove člane.

Pri anketi glede novih prostorov je večina članov izjavila, da so novi prostori v San Justu potrebni. Za letošnje

POSLUŠAJTE ODDAJO ZA SLOVENCE V RADIO PUEBLO VSAKO SOBOTO ob 22. uri.

Vsak teden ena

DARITEV

Simon Gregorčič

Daritev bodi ti življenje celo: Oltar najlepši je srca oltar, Ljubezen sveta v njem nebešk je žar, Gospodu žrtva vsako dobro delo. O da srce gojilo bi vsekar Ta sveti žar, naj živo bi gorelo, Enako kresu vedno ti plamtelo, Bogu in domu žgalo vreden dar! Odločno odpovej se svoji sreči, goreče išči drugim jo doseči, Živeti vrli moč ne sme zasé. Iz bratov sreče njemu sreča klije, Veselje ljudsko njemu v oko sije In tuja solza mu meči srce.

leto je bil obljubljen nakup 147 novih delnic, do konca leta 1961 pa še 100 novih delnic. Obljubljenih posojil je bilo \$32.000.— Če računamo, da je bila na informativnem sestanku navzoča samo ena tretjina članov, potem ima odbor "Našega Doma" lepe priliko, da izvede akcijo med vsemi člani in čimprej izpelje načrt, ki si ga je zastavil.

CARAPACHAY

Slovenci iz Carapachaya in okolice so imeli v nedeljo 24. julija slovensko službo božjo, ki jo je daroval dir. slov. dušnih pastirjev g. Orehar. Med mašo je imel lep nagovor. Otroci slov. šolskega tečaja so imeli tudi skupno sv. obhajilo.

Po maši je bil prosvetno informativni sestanek. V prvem delu so nastopili otroci iz šolskega tečaja "Josip Jurčič" pod vodstvom učitelja g. Pirea. Nastopili so z raznimi deklamacijami in peštem. Za konec pa je bilo nagradno žrebanje po radijskem sistemu "Vprašanja in odgovori", nagrado sta odnesli Pirčevi Metka in Mojca.

V drugem delu je pa bilo poročilo o slov. domu v Carapachayu. Sestanek je vodil in poročilo o dosedanjem delu podal predsednik pripravljene odbora g. Vinko Aljančič. Najprej je vse navzoče pozdravil posebno še g. dir. Oreharja ter mu izrekel čestitke k njegovi pedesetletnici. Poročilo je še podal v zgoščenih številkah g. Ivan Žnidar, ki je blagajnik tega odbora. Nazadnje se je k besedi o pripravah za zgraditev slovenskega doma oglasil še direktor g. Orehar. Vse navzoče je prosil, naj bi vsak tudi sodeloval, kakor mu pač razmere najbolj dopuščajo, pri graditvi slov. dvorane na Ramón Falconu, za katero se bo sedaj začelo pobiranje prispevkov.

MENDOZA

Znova je posegla smrtna kosa med mendoško slovensko družino in iz nje iztrgala rojaka, staronaseljenca s Primorske, Ivana Brozino.

Rodil se je 17. marca 1900. v Ilirski Bistrici na Primorskem. Leta 1927. je zapustil domovino in odšel v Argentino ter se naselil s svojo ženo Ivano in hčerko Mici v Mendozii, kjer je kot varčen družinski oče pripravil svoji družini prijeten dom. V srečnem zakonu sta se mu rodili še hčerki Nelida in Olga, ter sinova Anton in Ivan.

Zadnji dve leti se mu je težka zavrtna bolezen stopnjevala, dokler ga ni prisilila na postelj in nato na operacijo, ki jo je prestopal, a bila je pretežka, da bi se mu zdravje povrnilo. Ležal je v bolnici od cvetne nedelje. Po dveh mesecih in osmih dneh ga je Stvarnik rešil mučne bolezni. Dne 27. junija smo ga spremili k zadnjem počitku na pokopališče v Las Heras. Njegov pogreb je bil viđen znak, kako priljubljen je bil med rojaki, zlasti ožjimi s Primorske, ki so mu z obilnim cvetjem in venci obložili zadnje bivališče.

Pokojni zapuščba brata Franca v San Juanu, Gašperja v domovini in Antona v U.S.A. V Mendozii pa težko prizade-to soprogo Ivano, roj. Velančič, hčere in sinova ter zete: Kodeliča Štefana, Kavko Karlija in Cayetana Mammana.

Naj bo dragemu rojaku Vsemogočni dobrotljivi plačnik, žalujoči družini pa izrekamo naše globoko sožalje.

KUPITI DOBRO BLAGO JE PAMETNO!
PLAČATI DRAŽJE, KAKOR JE VREDNO, NE
NESPAMETNO!
BODI MODER TER KUPI DOBRO IN
POCENI!
VSE PRVOVRSTNE HIŠNE TER ELEKTRIČ-
NE PREDMETE TI NUDI PO NAJNIŽJIH
CENAH IN ODPLAČILNIH POGOJIH

CERRITO 2245
Lomas del Mirador

LOJZE NOVAK

France Ahčin in njegova pojoča umetnost

(Ob priliki njegove razstave v Galeriji umetnosti gledališča "Opera", Corrientes 860, I. nadstropje, Buenos Aires, 16 do 29. junija 1960).

Kako naj rečem? — Enostavno: Ne morem mimo nobene Ahčinove razstave. Čutim v njegovi umetnini silo, ki me osvaja. Silo, ki človeka prepriča, ga iztrga iz prozaične vsakdanjosti in ga postavi v svet poezije, močne, duhovne poezije, ki išče; raziskuje s silo poeta duhovno čustveni svet, lirično nastrojenje v sleherni protezi, ki jo je odpoljubilo dleto, ko je umetnik izzval mrtvi snovi življenje. Življenje sem rekel. Življenje, ki ga zna dati Ahčin svoji umetnini. Tiho pojoče in silno obenem. In mehko lirično. Ahčinova umetnina živi življenje duha, ki je premagal materijo, si jo podvrge. Zato je Ahčin resnični, velik umetnik. Umetnik duha in njegove poezije.

Ta njegova, zelo uspešna razstava, kjer se je Ahčin zelo povzpela, me spominja njegove razstave v Galeriji Huemuel, Santa Fe 2237, Buenos Aires, 3. do 15. decembra 1956. Če se ne motim je bila to njegova prva velika razstava, ko se je v celoti, namreč kot umetnik s svojim delom predstavil v Buenos Airesu in — uspel. Pokazal svojo pot umetnika, kateri je ostal zvest. Smer, ki jo je nakazal takrat, nadaljuje, jo pogloblja, izpopolnjuje. Ta dogodek iz leta 1956

me spominja besed, ki sem jih rekel ob priliki razstave v Galeriji Huemul, v Slovenski poti, Letnik IV., št. 4, stran 62.

Namreč: "Njegova ustvarjalna moč je, v tistem, počem svetu potez in obrazov in podob, ki govore o zamaknjenju v harmonijo poduhovljenega pretakanja in prepletanja vsakdanjosti in obrazov s svetom izrazitega poetičnega razpoloženja... Ahčin... je znal ujeti... željo duš po visokih duhovnih vrednotah, ki jih v današnjem materialističnem svetu mnogokrat pogrešamo... Kajti današnji človek je podvržen žeji duhovnosti, čeprav hlada pod silo razmer po neuhovnem svetu..."

In to drži. Ahčin je to ponovno dokazal. Z veliko večjo silo. Z silo umetnika, ki si je svest svoje smeri.

To pot je Ahčin razstavljal v družbi priznanih kiparjev. Jose Alonso in Enrique Gaimari sta mu delala družbo. Prvi je iskal realizma, ki se izživlja v iskanju modernega ekspresionizma, drugi v stilu zelo uglajen, njegove poteze spominjajo na hlad klasicizma, ki pa v iskanju novega izražanja prehaja, skorajda bi rekel v naturalizem. Ne rečem, da nimata duhovne globine, ampak se ob njih nisem ustavljal, ker me

je presenetil Ahčin z duhovno silo svojih razstavljenih del in sem se posvetil študiju. Toplina, poezija, lirično duhovna nastrojenja Ahčinovih del so izstopila in me prevzela, prepričala. Toplota Ahčinovih del je prerasla dela ostalih dveh. Moč Ahčinove umetnine je osredotočena v iskanju duhovno liričnih razpoloženj.

Glava, žgana glina, predstavlja (moška glava) turbno odmiranje notranjosti, zamaknjenost in vero v nekaj otožnega, lepega, hrepenenje po nečem. Rekel bi tragično lirično nastrojenje, ki kljub tragiki gotovih potez izžareva tiho zamaknjeno poezijo.

Ženska, les, mehko zamaknjenje v toploto duhovnega povračanja v materinstvo. Ahčin se tukaj povrača v svoje najljubše, najmočnejše izražanje kot umetnik: Njegova materinstva, ki jih zasledujemo v vseh njegovih podvigih, ki ga spremljajo, mu dajejo kakor novih zagonov, ki se mu vsiljujejo pod dleto, ko mehča trdo materijo, hote ali nehoti opažam silo, ki preveča Ahčinovo stvaritve: povračanje k rojstvu, k Duhu, ki je spočel Ljubezen. Ljubezen materinstva — rekel bi prvino vsega lepega, plemenitega, duhovnega. Ljubezen je prvina umetnine. In Ahčin črpa iz tega vira.

Deklica, žgana glina, je kakor pravkar spočeta tiha in obenem hrepenišča želja po nečem lepem, neznanem, od-

daljenem. Iskanje poezije. Čista lirika v vsej pristnosti. Neodprt cvet, ki hrepeni po soncu.

Podoba (Figura — ženska). Tukaj se umika blok komaj nakazani potezi, črti, ki prevladuje materijo, kakor da bi se umetnik bal oddaljiti se liričnemu razpoloženju sanjskega tihega hrepenenja.

Glava (ženska) žgana glina. Izraz trd, hladen, ki pa z vso silo prehaja, kakor človek, ki si je svest gorja in hladne realnosti v tiho komaj zaznatno ozračje poetičnega razpoloženja. Je kakor tiha želja, komaj zaznatno hrepenenje po nečem lepšem, morda zgubljenem.

Ahčin je razstavljal in se povzpela v močnem zagonu v tihi svet poezije, duhovnega obnavljanja najvišjih vrednot umetnosti. Kakor tenka nit preveča vsa njegova dela tiha duhovna sila, poezija lepote in toplota pristnosti. Kakor dve vzporednici se prepletata harmonija in duhovnega podoživljanja poezije, ki prevladuje v Ahčinovih stvaritvah. Ahčin se povrača v svoj lirični svet poezije, ki ga duhovno poglablja in dviga na raven resnične umetnosti. Ahčinova umetnina se je povzpela nad materijo, si jo je podvrge.

Ahčin je umetnik velikega kova in njegova umetnina tiho pojoča in duhovno silna obenem. Umetnina, ki prepriča. Ahčinova umetnina je umetnina duha in njegove poezije.

SLOVENCI PO SVETU

SEV. AMERIKA

Na Glasbenem zavodu v Clevelandu je dokončal študij glasbe Metod Milač, pevovodja pvskega zbora Korotan. Med vojno je bil v internaciji najprej na otoku Rabu, nato v taborišču Auschwitz, po vojni je ostal na Koroškem in se pridružil beguncem. S taborišča v Kellerbergu je s prvo skupino študentov odšel v Graz, kjer je najprej študiral pravo, zatem pa je prestopil na graški Konservatorij. Po prihodu v Cleveland je leta 1951 ustanovil pevski zbor Korotan. Kljub trdemu delu v tovarni uspešno vodi zbor še naprej, zraven je študiral še dalje glasbo, razen tega poučuje tudi petje na slovenski šoli ter sodeluje pri raznih prireditvah. Lani je nastudiral tudi opereto Mežnarjeva Lizika, ki so jo z velikim uspehom uprizorili v Clevelandu.

Ing. France Jeglič je dobil novo zaposlitev pri Aeronavtičnem znanstvenem raziskovalnem zavodu NASA — National Aeronautics and Space Administration — Lewis Resarch Center v bližini Clevelanda. Ing. Jeglič se v svoji inženirski stroki pripravlja za diktat na univerzi Notre Dame v državi Indiana.

Tomaž Sfiligoj je novi slovenski zdravnik v Clevelandu. Diplomsko doktorja vsega zdravilstva je dobil na medicinski fakulteti cleveandske univerze. Po rodu je ljubljčan, z očetom Francem Sfiligojem in bratom Markom je 1945 odšel v begunstvo na Koroško; na beg. gimnaziji v Spittalju je 1948 maturiral.

ŠAH TURNIR — JOŽE ŠINKOVEC

Nova presenečenja in nekaj zelo zanimivih partij je prineslo šahovsko tekmovanje zadnjih dveh sobot v Našem Domu v San Justu. Proti pričakovanju je Kristof izgubil dve točki, eno proti Močnik in drugo proti Vodniku. S tem je turnir postal izredno zanimiv in napet. Iz pozicijske lestvice se vidi, da vseh prvih šest igralcev lahko računa na prvo mesto. Možnost, da bo prvo mesto izenačeno z več igralci tudi ni izključeno. V tem primeru bi se prehodni pokal izročil vsem, ki bi izenačili na prvem mestu. Isti pa bi morali igrati med seboj za spominski stalni pokal, ki je tudi razpisana za prvaka omenjenega turnirja. Zelo lepo partijo sta odigrala Poštajnar in Pavlič. V končnici dve trdnjavi in dva tekača (Poštajnar) proti kraljici in dvema tekačema (Pavlič) je Poštajnar po dolgotrajnem igranju izboljšal pozicijo in odločil partijo sebi v korist.

NEKAJ IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

V Argentini so v soboto 30. jul. odprli 20. menarodno razstavo čistokrvne plemenske živine. Ta razstava je vsako leto največja in najbolj pomembna gospodarsko družabna prireditev v Buenos Airesu, ki privabi v Bs. Aires iz vse države vse, kar gospodarsko sploh kaj pomeni v državi. Za ocenjevanje čistokrvne plemenske živine pridejo na povabilo argentinsko Kmetijske družbe mednarodni sodniki. V glavnem so iz Anglije, Sev. Amerike in Kanade ter Avstralije.

Pri otvoritvi razstave čistokrvne plemenske živine je bila navzoča vsa vlada s predsednikom republike dr. Frondizjem na čelu, buenosaireški nadškof kardinal Caggiano, visoke vojaške osebnosti ter predstavniki argentinskih gospodarskih in industrijskih ustanov in številni lastniki velikih estancij iz notranjosti države.

Otvoritveni govor je imel predsednik Kmetijske družbe Juan M. Mathet, za njim pa drž. tajnik za kmetijstvo dr. Malaccorto. Ta je v svojem govoru navaljal, da je žalostna ugotovitev, da je

zatem pa začel študirati medicino na graški univerzi. V Clevelandu je bil zaposlen v tovarni Du Pont ter moral v njej opravljati težka dela. Kmalu nato je bil poklican k vojakom ter je večino službene dobe prebil v Nemčiji kot tolmač pri Psychological Warfare. Po odsluženem vojaškem roku se je leta 1953 vpisal na cleveandsko univerzo ter začel nadaljevati študij medicine, ki ga je sedaj tudi dokončal.

Pozicijska lestvica:

Ime	Dobljene točke				
	I	D	N	Z	T
Šušteršič	14	10	1	3	10½
Kristof	12	10	—	2	10
Marolt	13	10	—	3	10
Močnik	13	9	2	2	10
Poštajnar	12	8	2	2	9
Mehle	13	8	2	3	9
Pavlič	11	5	2	4	6
Trpin	13	6	—	7	6
Jereb	13	5	2	6	6
Kosančič	13	4	3	6	5½
Vodnik	14	5	1	8	5½
Kavčič	12	3	2	7	4
Oven	14	3	2	9	4
Benko	13	2	2	9	3
Erjavec	14	2	1	11	2½
Urbančič	12	2	—	10	2

Na prejšnji lestvici so nekateri imeli že več točk dobljenih pri partijah s Polancem. Ker so bile vse partije s Polancem razveljavljene se dobljene točke z njim ne šteje več. S tem ni nobeden od igralcev oškodovan.

ODBOJKA:

Nuestro Hogar 2, Obras Sanitarias 0 (15:13, 15:8)

V nedeljo 23. julija so se igralci Našega Doma merili v ligi z moštvom "Obras Sanitarias". Igrali so dobro posebno v drugem setu. V prvem setu pa so potem, ko so že izgubljali z 6:13, reagirali in z rezultatom 15:13 odločili set v svojo korist. Nastopili so: oba Intiharja, Mehle, Grabnar, Oven, Modic, Bergant, Janežič, Keršič.

NUJNA PROŠNJA

Smrtna žetev med argentinskimi Slovenci je letos precej velika. Društvo Slovencev je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta izgubilo 12 svojih članov. Svojem ter članom je bilo na posmrtni izplačanih nad 48.000 pesov. Ko je nastopil dvanajsti primer, je bil sklad za izplačevanje posmrtnin že skoraj popolnoma izčrpan. Zato odbor Društva Slovencev nujno prosi vse svoje člane, da naj s plačilom članarine in posmrtninskega prispevka ne odlašajo. Društvo je resnično v stiski in zato apelira na zavednost svojega članstva, da izvrši v najkrajšem času svojo dolžnost. Vsi, ki so bili deležni posmrtninske

podpore, ne morejo prehaliti te ustanove, ki pride v najhujšem trenutku, ki zadene družino s smrtjo člana družine, takoj na pomoč. To važno socialno delo pa bo moglo Društvo Slovencev nadaljevati samo v tem primeru, ako bodo na eni strani člani vestni in hitri s plačilom, na drugi strani pa, ako bodo s svojim pristopom v Društvo Slovencev vsi Slovenci v Argentini okrepili to našo osrednjo in važno ustanovo. Svojega velikega poslanstva Društvo Slovencev ne bo moglo izvršiti, ako ne bo imelo velikega in močnega zaledja v velikem številu članstva. Vsak Slovenec naj smatra za svojo veliko dolžnost, da se včlani v Društvo Slovencev.

Društvo Slovencev

ORVESTILA

VII. kulturni sečer SKA bo v soboto 6. avgusta t. l. ob sedmih pri Bullrichu, Sarandi 41, Capital. Predaval bo France Papež o "Problemih moderne poezije".

Redni sestanek Slov. fantovske zveze bo v nedeljo 7. avgusta po mladinski maši na Ramon Falconu. Predaval bo Rudolf Smersu o šindikalnih problemih v Argentini. Predavanje je aktualno, zato prosimo za čim večjo udeležbo. Na sestanku bomo tudi razdelili medalje odbojkašem, ki so nas zastopali 29. maja za pokal "sesquicentenario".

Fantje! Redne proste vaje za novembrsko prireditev so vsako soboto in nedeljo popoldne na Pristavi v Moronu. Koncert kvarteta Finkovih. V vrsti koncertnih prireditev, ki jih organizira SEGBA (Električna družba za Vel. Bs. As.) bod sestre Finkove in Božidar Fink

nastopili dne 11. avgusta ob devetih zvečer v Moronu (dvorana Kluba Morón na Rivadavia 18.452, nekaj kvader od kodovora.

V prvem delu bo kvartet izvajal: Ece quomodo moritur iustus (Petelin — Gallus), In nomine Iesu (Petelin — Gallus), Preghiera della sera (Haydn): Božidar Fink pa: Fussreise (Wolf), Kolybelnaja Jerjomuški (Musorgski), Jesenska pesem (Geržinič). Drugi del obsega naslednje tercete: Grazie agl'inganni tuoi (Mozart), Tenzone di fontane (Paribeni), Belo jutro (Tomc), Lastavička (narodna), Huaino (Einstein). V tretjem delu sta solospesva B. Finka: Wohin? (Schubert) in Romance (Debussy) in kvarteta Cest brezupna (Geržinič) in Pticka (Procházka). Pri klavirju: prof. Alojzij Geržinič. — Vstop je prost.

Slov. kat. akad. društvo bo imelo prihodnji sestanek v soboto, 13. avgusta ob 19. uri v Slovenski hiši. Predaval bo g. dr. Julij Savelli o zgodovini slovenske umetne glasbe. Nekaj skladb bomo lahko poslušali na ploščah. Vabljeni člani in prijatelji.

Romanje Družabne pravde bo dne 28. avgusta t. l. v kapelo Marije Pomočnice v Adrogué. Podrobnosti bomo še objavili.

Osmi socialni dan, posvečen socialni pravičnosti in ljubezni, bomo imeli letos v nedeljo 4. septembra t. l. v Slovenski hiši na Ramon Falconu 4158, v Buenos Airesu. Opozarjamo na to vse sloven-

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 650854

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1960 za Argentino \$ 340.—.

ske organizacije in sploh vse rojake.

Stalni odbor soc. dni.

Pokojni svetnik Škulj je malo pred smrtjo posodil nekemu črne bukye. Do tičnega lepo prosi uredništvo "Vestnika", da knjigo dostavi ali uredništvu odn. upravi na Ramon Falconu 4158, ali pa g. Ediju Škulju po nedeljski maši v San Martinu.

G. Rajko Leber je daroval za knjižnico društva Slovencev \$ 550.—. Odbor DS se mu iskreno zahvaljuje.

Naš dom v San Justu

VABI VSE SVOJE PRIJATELJE
NA

KOLINE

v nedeljo dne 14. avgusta v društvenih prostorih
HIPOLITO IRIGOYEN 2756

ZA DOBRO KAPLJICO IN PRIJETNO GLASBO PRESKRBLJENO.

PROSLAVA

160 LETNICE BREZIJANSKE PODOBE MARIJE POMAGAJ

14. in 15. avgusta 1960

BUENOS AIRES — RAMOS MEJIA

14. avgusta

DVORANA MARIJE POMOČNICE
Yapeyú 132, Buenos Aires

ob pol 5 večerna maša v zavodovi kapeli
ob 5 pop.

SLOVNOSTNA AKADEMIJA

1. del:

- Gregor mali: Marija Devica — Slovencev Kraljica — recitacija;
- Kvartet Dekliškega Mladinskega doma;
- 1800 - 1960: Zgodovinski obris Marijine podobe (Farni oder iz San Justa);
- Pozdravljena Mati dobrega sveta — Simbolična vaja (Dekliški Mladinski dom);
- Slovenski pevski zbor GALLUS poje Mariji v čast.

2. del:

PO MARIJI K JEZUSU...

Henry Gheon:

MAŠNA STREŽNIKA IZ SANTAREMA

Veseli misterij božje dobrote v 3. slikah

Režija: g. Janez Perharič

Scenerija: g. Tone Oblak

Vstopnice za akademijo po \$ 20.— za odrasle in \$ 5.— za otroke. Dobijo se v predprodaji v. Dušnopastirski pisarni, pri ge. Emi Blejčev in v Našem domu v San Justu.

Pred vhomom v dvorano boste dobili SVETINJICE MARIJE POMAGAJ IZ BREZIJ s slovenskim trakom. To svetinjico imejte na prsih tudi drugi dan proslave v cerkvi Marije Pomočnice v Don Bosku v Ramos Mejia.

15. avgusta

VNEBOVZETJE MARIJINO

Svetišče Marije Pomočnice — Don Bosco

OBISK BREZIJANSKE MARIJE in NOVA MAŠA,

ki jo bo daroval č. g. Martin ŠTUHEC, salezijanski novomašnik

Spored:

Ob. 10 dop. Sprejem g. novomašnika pred cerkvijo, čestitke v vezani besedi in izročitev križa. Med tradicionalno pesmijo: "Novomašnik bod' pozdravljen" bo obiskal novomašni spredov oltar brezijanske Pomočnice, trenutek, ko bodo verniki priporočili slovenskega novomašnika slovenski Mariji, nakar bo sledila PRVA DARITEV pri glavnem oltarju, po vseh običajih slovenske nove maše.

Med novo mašo bo pel slovenske pesmi Farni zbor iz San Justa pod vodstvom g. Štefana Drenška, latinsko mašo pa DEŠKI ZBOR iz Don Boskovega zavoda, ki ga vodi prof. Francisco Lambrichini.

Ob priliki 160 letnega jubileja brezijanske podobe prosimo vse slovenske vernike, da na dan Vnebovzete Matere božje podpišete vdanostni pergament, ki bo v lepo knjigo vezan romal pred Marijin oltar na Brezje kot izraz naše vdanosti, zahvale in ljubezni do Marije.

Pergamenti bodo na razpolago pred cerkvijo Marije Pomočnice pred in po novi maši na večih mizah.

Kdor iz kakršnegakoli razloga ne bi hotel napisati svojega imena, naj ga napiše nečitljivo, vendar z namenom počastiti Marijo Pomagaj in ji poslati skupaj z vsemi Slovenci iz Argentine svoj vdanostni pozdrav.

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega dragega soproga

BOLESLAVA CVETKA

se s tem zahvaljujem vsem čč. gg. duhovnikom, njegovim prijateljem in znanecem, ki so mu v dolgotrajni in mučni boleznii lajšali trpljenje, se prišli posloviti od njega na njegov dom, kjer je ležal na mrtvaškem odru in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zlasti izražam najiskrenejšo zahvalo č. g. Stanislavu Škrbetu, ki je mojega soproga redno obiskoval v boleznii in ga tolažil ter ga tudi prevedel s poslednjimi zakramenti za pot v večnost. Prav tako izrekam zahvalo g. Janezu Hribarju, ki je dolge tedne z vso skrbjo pomagal bolniku in moji družini lajšati to težko breme. Vsa zahvala naj velja tudi č. g. direktorju Antonu Oreharju, ki je za dragega pokojnika opravil žalno daritev v župni cerkvi sv. Družine v Berazategui in pogrebne obrede na pokopališču v Ezpeleti. Zahvaljujem se vsem slovenskim rojakom v Berazategui za vso tolažbo in pomoč v moji stiski.

Nepozabne mi bodo ostale v spominu poslovilne besede ob odprtem grobu č. g. direktorja Antona Oreharja in g. g. Ivana Korošca ter Ivana Lužovca. Naj ne bo pozabljena tudi skrb in naklonjenost, ki je bil deležen moj dragi pokojnik ves čas boleznii od zdravnika g. dr. José Luis Portugalija. Vsem naj Vsemogočni stotero povrne!

Anastazija Cvetko, roj. Zajec
v imenu vsega sorodstva

MUCHACHA

que sepa cocinar, para corta familia extranjera busco.

Presentarse: H. Irigoyen 1260,
Vicente López.

FRANCI PROŠEK

URADNI PREVAJALEC

Državljanstvo, zavarovanja, vožnje itd.
V torek in petek od 19.-20 ure
Tucumán 2222, 3. nadstropje Dpto F
T. E. 47-5965

KONCERT

samih slovenskih narodnih pesmi
bo priredil v nedeljo 28. avgusta
ob 16 popoldne v dvorani č. sester
dominikank v Ramos Mejia

PEVSKI ZBOR GALLUS

s sodelovanjem
mladinskega pevskega zbora.
Čisti dobiček za Slomškov dom.

JAVNI NOTAR

Francisco Raul Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35-8827 Buenos Aires

LOJZE NOVAK

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO

Bumar, SRL

Av. de Mayo 302 — Ramos Mejia

T. E.: 658-7083

Vam nudi vse to najboljšje kakovosti
in najboljših znamk na dolgoročno odplačevanje brez jamstva drugih oseb.

Kličite po telefonu in se boste prepračili. Pridem tudi na dom. In ne pozabite: Nudimo samo prvovrstno blago.